

Štórski ŽELEZAR

LETO XXIII

1984

MAREC

Št. 6

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

NEKAJ REZULTATOV IN PROIZVODNIH USPEHOV V SLOVENSКИH ŽELEZARNAH IZ LETA 1983

V preteklem, 1983. letu so v jeklnah Slovenskih železarn proizvedli **19.401 tona jekla več, kot v doslej najboljšem proizvodnem letu**. Tolikšna količina jekla pomeni, da ni bilo treba kupiti iz drugih železarn ali iz uvoza okoli 18.200 ton polizdelkov. To pomeni, da so v slovenskih železarnah izdelali iz tega, doma proizvedenega jekla, okoli 15.740 ton izdelkov za trg. Predstavljajte si 787 železniških vagonov in v vsakem po 20 ton jeklarskih izdelkov, ali približno 15 vlakov po 52 vagonov. Letni načrt jekla, ki je bil še precej višji, sicer ni bil izvršen, dosežena proizvodnja je pa ob težkih pogojih dela v pretečenem letu prav gotovo uspeh.

Za podrobno analizo proizvodnih in poslovnih rezultatov v letu 1983 je še pre zgodaj in v delovnih organizacijah še sestavljajo letna poslovna poročila. Osem let sem čakal, da bi lahko zapisal, da so jeklarne v Slovenskih železarnah izdelale **več kot 800.000 ton jekla oziroma natančneje 814.750 ton**. Osem let načrtovanja, obetov, prizadevanj in upov. Sedaj ko je ta magična meja prebita, pa mi ne da miru, da vas ne bi obvestil o tem dosežku in uspehu, še preden so znani vsi poslovni rezultati.

Doslej največje proizvodnje jekla so bile dosežene v Slovenskih železarnah:

– leta 1975, ko je ta znašala **795.008 ton**,

– leta 1982, ko so dosegli **795.750 ton in končno**,

– leta 1983, ko so s proizvodnjo **814.750 ton dosegli največjo letno količino jekla**.

Zanimivo je, da smo na pričetku 1983. leta vsi pričakovali, da bo to za proizvodne pogoje zelo težko leto. Tudi izgledi za zagotovitev vložka in drugih, za proizvodnjo potrebnih materialov in energije, so bili zelo slabi. Tekom leta so res nastopale predvidene in še bolj nepredvidene težave – in vendar je bila dosežena doslej največja proizvodnja. Zanimivo je primerjati, kako se je gibal proizvodnja jekla po posameznih železarnah v teh treh letih, ko je bila skupno za Slovenske železarn največja.

DO	1975	1982	1983
Železarna Jesenice	512.862	471.313	469.215
Železarna Ravne	193.656	206.200	218.254
Železarna Štore	88.490	117.846	126.281
Skupaj	795.008	795.359	814.250

Čeprav pozno, pa vendarle objavljamo priznanja, ki jih je prejelo naše društvo inovatorjev na lanskeletni razstavi na Reki. Obe priznanji smo prejeli šele pred kratkim.

Proizvodnja je nazadovala v jeseniški jeklarni, kjer so tudi najmanj investirali za povečanje proizvodnje ter so se bolj borili, da ob posodabljanju tehnologije obdrže proizvodnjo. Ob tem je postala vprašljiva gospodarnost proizvodnje za tisti del jekla, ki ga še vedno izdelujejo v SM pečeh.

V jeklarni Železarn Ravne je več let v teku rekonstrukcija in modernizacija jeklarskih obratov. Investicija že daje prve pomembnejše rezultate, kar se pozna tudi v količini proizvodnje in je investicija letos prav v zaključni fazi.

V Železarni Štore so v tem obdobju od leta 1975 opustili SM peč in zgradili drugo električno oblačno peč. Pri njih so do leta 1983 dosegli največje povečanje proizvodnje pri tem, da so proizvodne zmogljivosti obeh peči še izdatno večje.

Da ne bo preveč hvale! Kot rečeno, letni plan proizvodnje jekla je bil dosežen 96 %. Realne zmogljivosti jeklarn so vsaj 860.000 ton. Težav, ki opravljajo manjšo proizvodnjo od načrtovane, je bilo na pretek. Sprva so bili problemi z nezadostnimi količinami jeklenega odpadka, ki ga je bilo potem proti koncu leta skoraj preveč. Kvaliteta jeklenih odpadkov je bila med problemi, ki so bili redno navedeni v mesečnih problematikah jeklarn. Spomladi ni bilo ferokroma in tako je izpadel program proizvodnje nerjavnih jekel.

V drugi polovici leta je bila zopet težava z oskrbo ferosilicija, kalcij-silicija in kovinskega silicija. Občasno je manjkalo tudi drugih zlitin in materialov, potrebnih pri proizvodnji jekla.

V ognju obstojni materiali so bili slabe kakovosti, kar ima za posledico slabšo vzdržnost peči in več popravil, kot je bilo načrtovano. Marsikateri večer v preteklem letu ste preželi ob svečah. Redukcije električne energije so močno prizadele velike porabnike, med katerimi so najprej na udaru električne oblačne peči za proizvodnjo jekla. Te so v drugi polovici leta kar pogosto počivale in tako je izpadla proizvodnja več tisoč ton jekla. V letu 1983 je bila res dosežena doslej največja proizvodnja jekla v Slovenskih železarnah, lahko bi bila tudi večja. **Proizvedeno pa ni bilo v celoti tisto jeklo, ki bi moralo biti po programu in naročilih.** Marsikateri kupec je dobil naročeno kvaliteto ali količino ali mnogo pozneje ali pa je sploh ni dobil. Ker ni bilo odgovarjajočih količin ferolegur, v jeklnah niso mogli izdelati v zahtevanih rokih odgovarjajočih količin jekla. Slabo sortirani jekleni odpadki povzročajo spremembe v kvaliteten programu proizvodnje. Proizvedeno jeklo je v kvalitetah, ki niso takrat v programu ali celo v kvalitetah, ki sploh niso v programu. Izdelanega jekla pa ob današnjem pomanjkanju na domačem trgu še vedno ni težko prodati!

(Nadaljevanje na 2. strani)

PREBERITE

V prihodnji številki našega glasila bomo objavili zapis razvoja elektrovzdrževanja v Železarni Štore. Pričevanja upokojencev je zbral in zapisal Renčelj Vlado. O vzdrževanju v Železarni Štore in o razvoju te dejavnosti je zelo malo znanega in še manj zapisanega. Vse preveč pozornosti o zgodovini podjetja smo posvetili proizvodnim obratom, manj pa vzdrževanju. Zato je pobuda tov. Renčelja, da prične zbirati te podatke in jih objavljati v našem glasilu izredno dobrodošla.

Hkrati to pomeni tudi izziv za vse bralce, da sodelujejo pri zbiranju vseh oblik gradiva, izjav, fotografij in spominov tistih, ki so delali v Železarni Štore. Vsaka novica ali podatek nam bo dobrodošel. Zato vabimo vse tiste delavce in občane, ki imajo ali vedo za kakršenkoli podatek ali posedujejo slikovno gradivo – fotografijo ali kakšen drug dokument o železarni, da ga posredujejo uredništvu glasila Štórski železar.

Ko boste prebrali ta poziv k sodelovanju, takoj, nemudoma pokažite po spominu, po predalih in omarah, kjer imate shranjene te dragocenosti in jih prinesite v uredništvo. Za vsako, še tako majhno novico ali sliko vam bomo hvaležni. Z vašo pomočjo bomo obogatili naš zgodovinski arhiv in spoznanja našega preteklega obdobja in razvoja.

Povejte to tudi znanu-prijatelju, ki pozna delavce, ki so delali v Štorah, da zbiramo podatke o vzdrževalcih, pa tudi o ostalih dejavnostih v Železarni Štore, tako o jeklarjih, valjarjih, šamotarjih in tudi knapih-rudarjih rudnika premoga v Štorah.

Sodelujte v akciji – pišemo zgodovino Železarn Štore in o njenih delavcih in delavkah!

Obravnavane inovacije

Komisija za racionalizacije TOZD livarna I je na 12. seji dne 27. 2. 1984 pri obravnavi inovacij sprejela naslednja sklepa:

1. Za inovacijo tov. Žnidarja Jožeta iz TOZD vzdrževanje št. 459, »Preureditev transporta peska«, se odobri izplačilo tretjega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi povprečnih prihrankov 163.335,44 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 3b.

2. Inovacijski predlog tov. Paviča Milana in Petra Antona iz TOZD livarna I št. 918, »Varovalna naprava votlih ulitkov – valjev«, se sprejme. Avtorjema pripada pavšalno plačilo.

Komisija za gospodarjenje TOZD valjarna I je na 6. seji dne 27. 1. 1984 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Inovacijski predlog tov. Urleba Franca iz TOZD valjarna I št. 995, »Dovodna polica za valjanje profila BORK«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 3a.

2. Inovacijski predlog tov. Čretnika Ivana iz DS priprava proizvodnje št. 881, »Združene kalibracije«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila. Prvo posebno plačilo je bilo izračunano na osnovi prihrankov 460.495,90 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2a.

3. Inovacijski predlog tov. Vebra Ivana iz TOZD vzdrževanje in tov. Verbiča Ivana iz DS za komercialne posle št. 885, »Sprememba vrste materiala za rezervne dele«, se sprejme. Avtorjema pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 2a.

Komisija za gospodarjenje TOZD energetika je na 3. seji dne 2. 2. 1984 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe, ki so bili dopolnjeni na delavskem svetu TOZD energetika dne 9. 2. 1984:

1. Inovacijski predlog tov. Ojsterška Andreja iz TOZD energetika št. 877, »Vgraditev izpušnih ventilov v zgoščevalce in KSU reaktor«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila. Prvo posebno plačilo je bilo izračunano na osnovi prihrankov 17.244,00 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 1b.

2. Inovacijski predlog tov. Ojsterška Andreja iz TOZD energetika št. 876, »Prevezava na tlačni cevi KSU v zgoščevalce«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila. Prvo posebno plačilo je bilo izračunano na osnovi prihrankov 527.370,00 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 1b.

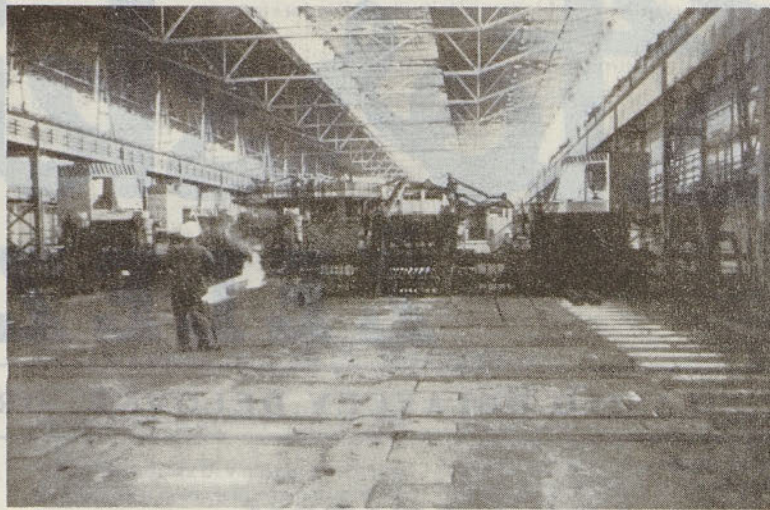
3. Inovacijski predlog tov. Ojsterška Andreja iz TOZD energetika št. 878, »Menjava ekscentričnih črpalk pod KSU reaktorjem«, se sprejme. Avtorju pripadajo tri posebna plačila s faktorjem ustvaritvene sposobnosti 1c.

4. Za inovacijo tov. Mežnarja Milana, ing., zaposlenega pri Razvojnem centru Celje št. 458, »Podaljšanje obratovalnega časa filterjskih vreč na čistilni napravi za dimne pline EOP«, se odobri izplačilo tretjega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi povprečnih prihrankov 2.341.601,76 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2b.

5. Inovacijski predlog tov. Rojca Martina iz TOZD vzdrževanje št. 867, »Pritrditev drsnih ležajev polzastega transporterja«, se sprejme.

Komisija za gospodarjenje TOZD mehanska obdelava je na 10. redni seji dne 2. 2. 1984 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Za inovacijo tov. Milanovića Slobodana, dipl. ing., Šumeja Jurija, dipl. ing., Domanjka Ivana, Ramšaka Antona, Ulage Jožeta, Cizlja Cvetka, Kramerja Jožeta, dipl. ing., Ocvirka Jožeta, Zoreta Jožeta, Vrečarja Cvetka, Groska Rajka in Mackoška Marjana, dipl. ing., iz DS priprava proizvodnje, tov. Strohmaierja Mirka, dipl. ing. in Tomljeta Janeza iz TOZD livarna II, tov. Senice Martina in Pevcina Vinka

V Valjarni II

iz DS za komercialne posle, Zakonjska Nika, dipl. ing. in Černaka Feliksa, dipl. ing., iz DS investicije in razvoj ter tov. Šramla Alojza, ing., iz TOZD mehanska obdelava št. 847, »Priklopno sedlo PS-201«, se odobri izplačilo prvega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi prihrankov 5.063.477,00 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 3b.

2. Inovacijski predlog tov. Groska Rajka, Zupška Damjana, dipl. ing. in Kristana Mihaela iz DS priprava proizvodnje št. 882, »Podpore za kokilo«, se sprejme. Avtorjem pripada pavšalno plačilo.

3. Inovacijski predlog tov. Vrečarja Albina in Kačičnika Alojza iz TOZD mehanska obdelava št. 870, »Podstavki za podaljšanje črtnika za zarisovanje strojnih delov«, se sprejme. Avtorjema pripada pavšalno plačilo.

4. Inovacijski predlog tov. Šmigovca Milana iz TOZD mehanska obdelava št. 998, »Podporni ležaj«, se sprejme. Avtorju pripada pavšalno plačilo.

5. Inovacijski predlog tov. Pašinskega Adolfa iz TOZD mehanska obdelava ter tov. Groska Rajka in Kristana Mihaela iz DS priprava proizvodnje št. 857, »Podaljšani nosilec noža – levi«, se sprejme. Avtorjem pripada pavšalno plačilo.

6. Inovacijski predlog tov. Domanjka Ivana, Kristana Mihaela in Mackoška Marjana, dipl. ing., iz DS priprava proizvodnje ter tov. Černaka Feliksa, dipl. ing., iz DS investicije in razvoj št. 868, »Nastavljalec orodij za SKQ 12 NC«, se sprejme. Posebno plačilo je bilo izračunano na osnovi prihrankov 339.674,04 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 1a.

Komisija za gospodarjenje TOZD tovarna traktorjev je na 9. redni seji dne 19. 12. 1983 pri obravnavi inovacij sprejela naslednji sklep:

1. Inovacijski predlog tov. Prešerna Slavka iz TOZD vzdrževanje št. 864, »Izboljšava obrabe tekalnih koles«, se sprejme. Avtorju pripada pavšalno plačilo.

Komisija za gospodarjenje TOZD valjarna II je na 13. redni seji dne 6. 2. 1984 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje sklepe:

1. Inovacijski predlog tov. Bračka Daniela iz TOZD valjarna II št. 875, »Zaščita stekla na fototelicah CM«, se sprejme.

2. Inovacijski predlog tov. Fišerja Maksa iz TOZD valjarna II št. 899, »Odvod prahu pri brušenju«, se sprejme. Avtorju pripada pavšalno plačilo.

3. Inovacijski predlog tov. Krempuša Stanka iz TOZD valjarna II št. 886, »Zmanjšanje al. etiket za gotove valjane izdelke«, se sprejme. Avtorju pripada za vzpodbudno razmišljanje pavšalno plačilo.

4. Za inovacijo tov. Selčana Franca, ing., iz TOZD kontrola kakovosti in tov. Halerja Ferda, ing., iz TOZD valjarna II št. 565, »Priprava valjanih profilov za žarenje v konti žarilni peči z zaščitno atmosfero«, se odobri izplačilo drugega posebnega plačila. Izračunano je bilo na osnovi povprečnih prihrankov 1.190.017,92 din in faktorjev ustvaritvene sposobnosti za tov. Selčana Franca, ing., 1c in za tov. Halerja Ferda, ing., 1a.

Služba za inovacije

NEKAJ REZULTATOV IN PROIZVODNIH USPEHOV V SLOVENSKIH ŽELEZARNAH IZ LETA 1983

(Nadaljevanje s 1. strani)

Realizirano količino surovega železa, ki je znašala v 1983. letu 204.677 ton, lahko štejemo za dobro, ne pa najuspešnejšo. V Železarni Jesenice so izdelali 164.000 ton, kar je 1 % nad planirano količino, v Železarni Štore pa 40.503 ton, kar je samo 89 % letnega plana. V prvem polletju so imeli večje okvare, v drugem polletju pa pogoste redukcije, kar je povzročilo občuten izpad proizvodnje.

Dosežena blagovna proizvodnja v letu 1983 je bila slaba. V primerjavi z realizirano blagovno proizvodnjo leta 1982. predstavlja 721.329 ton le 92 %. V primerjavi s planirano količino pa je bila realizacija proizvodnje gotovih izdelkov 90 %. Če upoštevamo še to, da je bila pri predelovalcih količina gotove robe za 4 % večja kot leto poprej in da so letni plan izvršili 92 %, potem je za železarne rezultat še nekaj slabši. Osnovni razlog je ob tem, da je znašala proizvodnja jekla več kot leta 1982, gotovo ta, da v lanskem letu ni bilo mogoče zagotoviti načrtovanih količin vložka, katerega naj bi dobavile druge jugoslovanske železarne ali naj bi ga nabavili iz uvoza.

Načrtovane količine izdelkov za izvoz so bile kar 17 % večje kot dosežena realizacija v letu 1982. v letu 1983 je znašala izvršena količina izvoza celo 3 % manj, kot je ta znašal leta 1982. **Vrednost izvoza leta 1982 je znašala 96 mio \$.** V letu 1983 pa je znašala vrednost izvoza 93 mio \$, kar je tudi približno 3 % manj kot leto poprej. Kar zadeva izvoz, doseženi rezultati niso najbolj uspešni. Upoštevati pa je treba, da je sedaj, ob svetovni krizi v železarski industriji, zelo težko prodajati jeklarske izdelke na svetovnem trgu.

Nekaj podatkov o uspehih in neuspehih pri delu Slovenskih železarn v letu 1983 je torej navedenih. Ko primerjam planske količine in cilje iz gospodarskega načrta za leto 1984 z doseženimi v letu 1983, razmišljam, da je v tem planu veliko optimizma. Načrtovane naloge so težke in zahtevajo od vseh mnogo naporov za uresničitev. Jekla naj bi proizvedli 3 % več, blagovna proizvodnja bi morala biti 12 % večja in količine izdelkov za izvoz 12 % večje kot leta 1983. **Končno je pa prav, da zaupamo in verujemo v svoje sposobnosti, da bodo načrtovani cilji doseženi – če so za to tudi prav ocenjeni pogoji za realizacijo.**

Milan Marolt

Kako smo delali

V skupni proizvodnji smo operativni plan za mesec januar 1984 presegli za 13,4 %. TOZD tovarna traktorjev je proizvedla 370 traktorjev in dosegla indeks 100.

Elektroplavž

Proizvodnja grodlja je bila planirana zelo nizko, v višini 2.600 ton, zaradi predvidene redukcije električne energije. Dosežena proizvodnja je bila 3.921 ton ali za 50,8 % višja od planirane.

Problem je predstavljala slaba kvaliteta koksa. Proizvajali so sivi in specialni grodelj.

Jeklarna

Proizvodnja odlitega jekla je dosežena v višini 11.182 ton in je nad operativnim planom za 17,7 %.

Zaradi nepričakovanih zastojev je izpadlo okoli 450 ton proizvodnje, in sicer zaradi:

- večkratne okvare visokonapetostnega stikala,
- okvare veternika,
- večkratne okvare regulacije elektrod.

Nadaljevale so se težave z oskrbo ognjevzdržnega materiala.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Volilna konferenca koordinacijskega odbora sindikata SOZD SŽ

V petek, dne 24. 2. 1984, so se v Ravnah na Koroškem zbrali delegati koordinacijskega odbora sindikata SOZD Slovenske železarne na svoji volilni konferenci in ocenili delo tega organa in komisij v preteklem mandatnem obdobju, sprejeli program dela za naslednje obdobje in opravili volitve v koordinacijski odbor sindikata SOZD in komisije.

Iz poročila o delu koordinacijskega odbora, ki ga je podal predsednik tov. Gozdnikar Mirko, izhaja, da je bilo v preteklem obdobju največ pozornosti namenjeno gospodarjenju oz. družbeno-ekonomskemu položaju delavcev v SOZD, saj smo bili tekom celotnega obdobja priča zaostrenim pogojem gospodarjenja v svetu in še posebej v Jugoslaviji. Težave smo krepko občutili tudi delavci v SOZD Slo-

venske železarne. Kljub težavam so bili v preteklem letu doseženi dobri rezultati, dosežen je bil napredek pri proizvodnji surovega jekla, stagnira pa blagovna proizvodnja. Na področju zunanjetrgovinske menjave so bili rezultat slabši kot pred letom, seveda pa so rezultati po posameznih delovnih organizacijah različni.

Koordinacijski odbor je skozi celotno mandatno obdobje spremljal tudi gibanje osebnih dohodkov, tako na ravni SOZD kot tudi v posameznih delovnih organizacijah. Na osnovi analize strokovne službe je moč ugotoviti, da se osebni dohodki v posameznih delovnih organizacijah SOZD gibljejo različno, vendar večjih odstopanj med njimi ni bilo. Gibanje je bilo v pretežni meri odvisno od uspešnosti gospodarjenja.

Določen napredek je bil dosežen na področju invalidske problematike, kjer je bila izdelana analiza o trenutnem stanju, obsegu in vzrokih invalidnosti v posameznih delovnih organizacijah.

Podatki pridobljeni z analizo so zagotovo potrebni za učinkovitejšo akcije, ki morajo slediti za preprečevanje naraščanja invalidnosti ter odpravo njenih vzrokov.

Podali so še vrsto področij in problematike, s katerimi se je koordinacijski odbor srečeval, kot npr.: aktivnosti pri sprejemanju pravilnika o priznanjih, vključevanje v tekmovanje kovinarjev, sodelovanje in nadaljevanje stikov z delovno organizacijo Rdeči oktober iz Volgograda, razprave o težah za problemsko konferenco Zveze komunistov SOZD, vključevanje v delo komisij in drugo.

V široki razpravi, ki je sledila, so delegati navedli še vrsto problemov, katerim bo koordinacijski odbor sindikata SOZD Slovenske železarne v naslednjem obdobju moral nameniti kar največjo pozornost pri usklajevanju stališč in predlogov, kot npr.: revizija beneficiranih delovnih mest, na področju invalidsko pokojninskega varstva, družbenega standarda, problematike izplačevanja nadurnega dela, usklajevanja najpomembnejših aktov v okviru SOZD, itd.

Delegati so imenovali tričlansko komisijo, ki je dolžna na osnovi sprejetih poročil in same razprave izoblikovati sklepe in jih posredovati konferencam OO ZS v posamezne delovne organizacije.

Po podani razrešnici prejšnjim članom koordinacijskega odbora in komisij so bili izvedene volitve članov v te organe. Funkcijo predsednika koordinacijskega odbora sindikata SOZD Slovenske železarne bo v naslednjem dveletnem mandatnem obdobju opravljal tov. Režek Stanko iz delovne organizacije PLAMEN, KROPA.

MOTOH ANTON

Kako smo delali

(Nadaljevanje z 2. strani)

Valjarna I

Skupna proizvodnja valjanih izdelkov v mesecu januarju 1984 znaša 2.771, od tega 2.397 ton blagovne proizvodnje in 374 ton za predelavo. Proizvodnja je višja od operativnega plana za 8,2 %.

Valjarna II

TOZD valjarna II je v mesecu januarju proizvedla 9.148 ton valjanih profilov, kar je v primerjavi z operativnim planom več za 4,3 %.

Jeklovlek

Za mesec januar je bila z operativnim planom predvidena količina hladno predelanih profilov 1.300 ton. Skupno so proizvedli 1.326 ton in dosegli planirano količino z indeksom 102.

V tem mesecu so pričeli z montažnimi deli na kolibrirni liniji Kieserling.

Livarna I

Plan proizvodnje (1.738 ton) je bil presežen za 88 ton, kljub enotedenskemu izpadu peči BBC-2, ki jo je zalila voda. Vzrok je povečana zaloga nedokončane proizvodnje ob koncu leta.

Livarna II

V mesecu januarju operativni plan v višini 619 ton ni bil realiziran. Indeks doseganja proizvodnje znaša 87,9 %. Vzrok za tako velik zaostanek je predvsem v transportnih težavah na relaciji livarna – Podplat. Zaradi tega se je zelo povečala količina nedokončane proizvodnje. Končno adjustiranje je v zadnjih dneh meseca precej ovirala priprava večje količine ulitkov za izvoz v Italijo. Težave so se pojavile tudi pri registriranju proizvodnje preko računalnika. Večji problemi se pojavljajo poleg tega pri dobavi vseh vrst peska iz Termita.

Obdelovalnica valjev

Proizvodnja je bila za 52 ton pod operativnim planom. Obdelali so 228 valjev. Med mesecem je zmanjkovalo surovcev za lahke in srednje stružnice.

Obdelovalnica litine

V mesecu januarju so operativni plan dosegli 100 %. Obdelali so 80 ton ulitkov. Dobave so bile v tem mesecu zelo slabe, kar je bilo tudi pričakovati, vendar so uspeli razliko kriti iz zalog. Sestavili so tudi 234 sestavov in podsestavov.

Tovarna traktorjev

Proizvodnja traktorjev je bila dosežena v višini 370 traktorjev, kar je 100 % izpolnjen operativni plan. Da niso uspeli proizvesti večjega števila traktorjev, je bila največ kriva neredna oskrba s strani DMB, ki ni uspel dobavljati zobniškega programa za menjalnik. Poleg pomanjkanja omenjenega materiala je manjkalo še nekaj pozicij, kot so izpušne cevi, školjke sedeža, pedala, sklopke, gume za zadnja kolesa itd.; zaradi česar so naredili 327 traktorjev nekompletnih.

Da skupno število traktorjev ni večje, je vzrok tudi v manjšem številu delovnih dni v januarju, saj so redno delali le 17 dni, 2 dni so imeli inventuro, decembrsko proizvodnjo za dan 29. in 30. 12. pa so šteli za leto 1983.

Zaposleni

V naši DO je bilo v mesecu januarju 1984 zaposlenih 3.533 delavcev, letni plan pa predvideva 3.601 zaposlenih. Z upoštevanjem nadur in pogodbenih del je znašalo število zaposlenih 3.657, kar predstavlja 99,5 % realizacijo letnega plana.

Nadure

Doseženih je bilo 16.278 nadur, operativni plan pa je bil postavljen v višini 14.217 nadur, kar pomeni 14,5 % več od planiranih. Največ nadur je dosegel TOZD vzdrževanje (3.024 nadur), najmanj pa TOZD GKSG (190 nadur).

Produktivnost

Na nivoju DO je znašala produktivnost 101,9 %. Najvišjo produktivnost je dosegel TOZD elektroplavž (i = 106,8), najmanjšo pa TOZD livarna II (i = 75,4) in TOZD tovarna traktorjev (i = 69,6).

O delu disciplinske komisije DO v mandatu 1982–84

V tem poročilu bom uvodoma pisal o problemih, s katerimi se je srečevala disciplinska komisija pri svojem delu, nato o razmerju med kršitvijo in izrečenim ukrepom ter o vplivu kazni na izboljšanje delovne discipline in na koncu o najpogostejših kršitvah delovnih dolžnosti, ki se pojavljajo v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih.

Kot izhaja iz določil Pravilnika o odgovornosti delavcev v združenem delu, je potrebno za pravilno odločanje sestaviti disciplinski senat iz petih oz. treh članov. V tem senatu morajo sodelovati predsednik oz. namestnik predsednika disciplinske komisije, delegat oz. član disciplinske komisije iz TOZD oz. DS, iz katere prihaja kršitelj delovnih dolžnosti in discipline, in kot tretji se delegat iz liste, ki jo določi zbor združenega dela občinske skupščine. Zelo redko je bilo lahko sestaviti petčlanski senat, tako da se je bilo potrebno odločiti za tričlanski senat, ki pa je veliko težje odločal o določenih kršitvah delovnih dolžnosti in delovne discipline.

Sestaviti petčlanski senat je sicer bilo možno, saj disciplinska komisija šteje 21 članov in ravno toliko namestnikov, poleg tega pa še predsednika in tri namestnike predsednika; vendar se je na začetku ugotovilo, da so se obravnave udeležili samo trije ali štirje člani senata. Strokovna služba je sicer vedno pravočasno odposlala vabila, vendar pa so se nato vrstila opravičila, sam ne vem, zakaj že, ali opravičila za odsotnost članov komisije sploh ni bilo. Drug pomemben problem je bil, kako pred javno obravnavo izvesti pripravljalni postopek in zbrati vse potrebne dokaze. Kršitelji delovne dolžnosti, priče, ki so bile potrebne za razrešitev določenih kršitev, se praviloma vabilom na zaslišanje niso odzvali. Kljub temu, da je strokovna služba storila vse, da bi že v pripravljalnem postopku zbrala potrebne izjave, mnenja in druge dokaze, to največkrat ni bilo možno. Tako smo se na sejah komisije bolj ubadali s tem, kako nekomu dokazati kršitev, čeprav je bilo v večini primerov jasno, da je bila storjena, kot pa s tem, kako delavca z najprimernejšim disciplinskim ukrepom kaznovati, da v prihodnje do kršitev ne bi več prihajalo. Velik problem je bila tudi sama vsebina zahtevka za uvedbo disciplinskega postopka. Dostikrat je bil zahtevek napisan v enem ali dveh stavkih, vendar brez kakršnekoli še kako potrebne obrazložitve in utemeljitve. Kljub temu, da bi komisija takšne zahteve lahko zavračala, se je raje odločala, da je zahteve za uvedbo disciplinskega postopka le obravnavala in z veliko težavo prišla do objektivne resnice, dokazala delavcu kršitev delovne discipline in izrekla primeren disciplinski ukrep. V postopku za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti osnovne organizacije sindikata dostikrat niso sodelovale, redke izjeme, kar je zelo pomembno pri odločitvah disciplinske komisije. Osnovna organizacija sindikata je tiska, ki bi morala v postopku vedno sodelovati in dajati mnenja o obravnavanem delavcu, delovati pa tudi v smeri izboljšanja delovne discipline, kar je večinoma zapisano le v njenem programu dela, ko pa gre za izvajanje tega, ni videti določenih akcij in rezultatov. Se so problemi, o katerih bi lahko pisal v zvezi z delom disciplinske komisije, vendar naj bo dovolj.

Pisati o razmerju med kršitvijo in izrečenim ukrepom je dostikrat težko, vendar naj navedem bistvene elemente, ki vplivajo pri kršitvah delovnih dolžnosti na izrek disciplinskega ukrepa. Najprej naj navedem težo kršitve, ki v večini primerov odloča o tem, kakšen disciplinski ukrep bo komisija izrekla. V samoupravnem splošnem aktu je določeno, da se za lažje kršitve praviloma izreče ukrep opomin

(Nadaljevanje na 4. strani)

O delu disciplinske komisije DO v mandatu 1982–84

(Nadaljevanje s 3. strani)

ali javni opomin, za hujše kršitve pa ukrep razporeditve na druga dela in naloge, denarno kazen ali kot najstrožji ukrep prenehanje delovnega razmerja. Drug bistven element pri izrekanju disciplinskih ukrepov so olajševalne in oteževalne okoliščine. Pri tem je potrebno upoštevati predvsem pogoje, pod katerimi je delavec kršil delovno dolžnost, prejšnje delo in odnos do delovnih obveznosti, posledice, do katerih je prišlo zaradi kršitve, pomen dela, ki ga delavec opravlja, materialne in socialne razmere delavca in druge okoliščine, s katerimi se zagotavlja prvenstveno vzgojni učinek na delavca, predvsem mladega. Pri vsem tem je treba vedeti tudi to, da se z izrekom disciplinskega ukrepa nekemu delavcu želi vplivati tudi na druge delavce, da ne bi kršili delovnih obveznosti. Znano je, da naša delovna organizacija zaposluje tudi delavce iz drugih republik in pokrajin, in da so ravno pri njih kršitve delovnih obveznosti bolj pogoste. Pri tem se moramo nujno vprašati, ali vedno ravno namerno kršijo delovne obveznosti, saj vemo, da živijo v težjih socialnih in materialnih razmerah kot delavci, ki stalno živijo v bližini delovne organizacije. Res je, da so primeri, ko se hoče ta moment zlorabljeni, vendar vedno temu ni tako. Pri teh delavcih je potrebno zelo temeljito razčistiti kršitev in okoliščine, ki so nanjo vplivale, če hočemo ugotoviti objektivno resnico in nato izreči primeren disciplinski ukrep. Če pa že hočemo zlorabljeni oddaljenost svojega stalnega prebivališča od delovne organizacije v namen kršitve delovne obveznosti, potem so tu na razpolago instrumenti, s katerimi lahko zatremo to zlorabljanje. Iz vsega napovedanega lahko ugotovimo, da enakih kršitev pri vseh delavcih ne gre pavšalno obravnavati.

Disciplinski ukrep, ali kot temu rečemo kazen, bi moral na delavca, ki je kršil delovno dolžnost, kot tudi na ostale delavce vplivati vzgojno tako, da v bodoče ne bi prihajalo do kršitev; vendar vedno ni tako. Vzemimo primer delavca, ki je enkrat neopravičeno izostal z dela, izrečen mu je bil disciplinski ukrep opomin, ki si ga je, kot v žargonu rečemo, »zataknil za klobuk«; naslednji mesec ga zopet srečamo pred disciplinsko komisijo, ker je zopet neopravičeno izostal z dela, to pot celo dva dni. Ali lahko v tem primeru trdimo, da disciplinski ukrep vpliva vzgojno na delavca in na ostale delavce? Jasno da ne! In kaj v takšnih primerih storiti? Ali zaostri kaznovalno politiko, ki je v takšnih ali podobnih primerih skoraj ne moremo, saj vemo, da zakon kot tudi samoupravni splošni akt ne dopušča ta za primere lažjih kršitev ostrejših ukrepov, ali pa delavca kaznovati s pavšalno odškodnino, kar bo zopet seglo že v tako plitki žep delavca. **Verjetno bi pri izboljšanju delovne discipline lahko kaj več razen disciplinske komisije storili tudi vodilni in vodstveni delavci ter neposredni vodje dela s pravilnim pristopom do delavca, predvsem mladega.** Izkoreniniti staro navado, kot je na primer vnašanje alkohola na delo ali uživanje alkohola med delom, se ne da preko noči, pa tudi pogoji dela so v nekaterih obratih tako težki, da včasih slišim od delavcev: »Če hočeš zdržati v teh pogojih, moraš biti pod vplivom alkohola ali pa nor«. Morda se sliši smešno in obenem zastrašujoče, vendar tako ne more iti dalje. Toliko na kratko o vplivu izrečenih ukrepov na izboljšanje delovne discipline, čeprav bi se o tej temi še dalo pisati, predvsem iz izkušenj pri delu v disciplinski komisiji.

Na koncu naj dodam podatke o tem, katere kršitve delovnih dolžnosti so najpogostejše. V prvi vrsti so to neopravičeni izostanki z dela, sledijo nedovoljeni izhodi, zamujanje na delo ter predčasno odhajanje z dela, vnašanje alkohola in uživanje alkohola med delom, odtujevanje družbene lastnine, malomarnost pri delu s povzročeno škodo, odklonitve dela, kršitve varnostno požarnih predpisov, prepiri, žalitve in fizični izpadi ter ostale kršitve delovne dolžnosti. Če primerjamo obdobje med marcem 1982 in 1983 obdobje med marcem 1983 do februarja 1984; lahko ugotovimo, da se delovna disciplina ni izboljšala, da pa se je v zadnjem obdobju zaostri kaznovalna politika, bilo je izrečenih več strožjih ukrepov (prenehanje delovnega razmerja, denarnih kazni in zahtevkov za povrnitev materialne škode). Morda še podatek, da je disciplinska komisija imela do konca februarja 1984 skupno 70 sej.

ODLOČITEV DISCIPLINSKE KOMISIJE	PREGLED IZREČENIH E "CIPLINSKIH UKREPOV PO TOZD IN D" marec 1982 – februar 1984									
	OPOMIN	JAVNI OPOMIN	DENARNA KAZEN	PRESTAVI- TEV NA DRUGA DE- LA IN HA- LEK	PRENEHA- NJE DEL- OVNEGA RAZMERA- JA - POGOJNO	PRENE- HANJE DELOVNE CA IZREK	OPROSTI- TEV DIS- CIPLINAR- NE	USTAVI- TEV DIS- CIPLINAR- NE	POVRNI- TEV ŠKODE	SKUPAJ (KAZEN T+Š)
TOZD - DS										
Elektroplav ²	22	13	-	-	2	3	4	-	-	40
Jeklarna	19	46	6	1	10	3	6	7	10	97
Valjarna I	39	67	10	-	21	4	1	5	17	156
Valjarna II	22	56	13	-	9	4	2	13	5	109
Jeklovlek	24	16	1	-	1	2	-	6	13	57
Livarna I	30	44	5	-	6	2	7	15	108	
Livarna II	68	136	84	3	26	12	2	11	1	332
Mehanska obdelava	26	21	1	-	3	3	-	1	-	54
Tovarna traktorjev	4	7	1	-	3	5	1	1	-	20
Vzdrževanje	34	25	-	-	5	3	2	3	1	66
Energetika	12	5	-	1	1	-	1	-	-	19
Transport	18	22	11	-	2	4	-	3	-	57
Kontrola kakovosti	1	7	1	-	1	1	-	-	-	11
GKSG	11	4	-	-	2	2	-	-	-	19
DPG	1	4	-	-	1	2	1	1	-	6
ekonom. in organiz.	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Investicije in razvoj	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Komercialni posli	2	1	-	-	-	1	-	-	-	4
Rimane in poslo	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kadre in spl. zadeve	1	-	-	-	-	3	-	-	-	4
S k u p a j :	337	476	122	5	97	54	22	59	62	1234

Tekstualnemu delu je priložena tudi tabela, iz katere je razvidno, koliko in kakšni ukrepi so bili izrečeni delavcem v posameznih TOZD in DS (razen DS priprave proizvodnje, ki ni imela niti enega delavca v disciplinskem postopku).

Predsednik disciplinske komisije:

Jošt Marjan, iur.

Brez naslova

Ne vem, kako bi začel ta razgovor s teboj v trenutku, ko je povsem jasno, da se morava odreči drug drugemu.

Kar sedem let sva bila nerazdružljivo vezana na skupno delo in snovanje tvoje vsebine, oblike in zunanega izgleda. Se še spominjaš, ko sva se prvič sestala? Ti z že 16-letno tradicijo, jaz pa popoln začetnik. Napovedovali so nama, da tega dela ne bova zmogla, da moja neizkušenost ne more zagotoviti tvojega obstoja in poslanstva, ki ga imaš med delavci. Pa sva vendarle uspela. S trmo in prizadevnostjo ter s priučevanjem ob delu in ob tebi sva premagala začetne težave.

Ko si spoznal, da bom uspel, si postal do mene vse bolj zahteven in kritičen. Vse bolj pogosto si zahteval, naj ti dan novo obliko, boljše in kvalitetnejše članke, naj zahtevam in prosim za informiranje pri tistih, ki jih imajo, pa naj te obogatim – olepšam s slikami vseh vrst, ki bodo ljudem všeč in jim bodo ostale v spominu.

Trudil sem se, največkrat prepuščen samemu sebi, da ti izpolnim tvoje zahteve. Ničlikokrat sem ti bil primoran dati, da bi bil celovit in da bi te sprejeli v tiskarni, tudi take članke, zaradi katerih si trpel glede kvalitete in vsebine. To se je odražalo tudi pri delavcih in občanih, ki te skrbno prebirajo in kritično ocenjujejo tvoj vsakokratni obisk v tovarni ali na domu.

Se še spominjaš, kako sva na uredniškem odboru, na sindikatu in na svetu za informiranje moledovala za prispevke in pomoč pri oblikovanju tvoje vsebine? Pa o tem, da bi te moral urejevati poklicni novinar, ki bi lahko iz tebe resnično naredil tisto glasilo, ki bi ga delavci imeli za svojega in komaj čakali na tvoj izid.

Tudi tebe je prizadela inflacija, ne toliko po vsebini kot po ceni. Pred letom in pol sva se morala krepko upirati nekaterim, ki so te hoteli kar opisati, češ da si predrag in da prinašaš vedno 14 in več dni zapoznele novice. Med njimi, saj nisva mogla verjeti, je bil tudi sindikat. Pa sva jih vendarle ugnala. In ne samo to. Zahtevali so, naj bo v bodoče več napisanega o sindikatu in naj jim odstopiš kar celo stran. In kaj praviš danes ti na to? Nič! »Tresla se gora, rodila se miš«.

Povrniva se nazaj na najino sodelovanje. Povejva vsem, da sva bila vsa ta leta neločljivo povezana in odvisna drug od drugega. Priznati pa morava tudi to, da sva nekajkrat kar krepko vključila v to obveznost sodelavko Ano. Nič kaj rada ni sprejela te obveznosti, a je po opravljeni nalogi vseeno priznala, da je s teboj težko, vendarle zanimivo sodelovati. Oni dan, ko je že vedela, da te bom zapustil, sem jo tako prijateljsko pobaral, ali bi hotela povsem sama sodelovati s teboj. In veš kaj je dejala? Da je to prezahtevno delo in da ga ob svojem delu ne bi zmogla. No, ta tako odločna gesta je kaj kmalu dobila povsem drugo vsebino, ko smo še naprej preučevali, kako sodelovati s teboj, da boš zadovoljen ti in vsi, med katere prihajaš.

Zdaj, ko se bova razšla, ti moram priznati tudi to, da si vendarle malo drag. Kljub temu to lahko nadomestiš s še boljso vsebino in večjim številom dopisnikov. O tem moraš razčistiti takoj, ko boš zvedel, kdo bo tvoj glavni in kdo tehnični urednik. Da boš dosegel, se sklicuj kar na sklep delavskega sveta DO, ko je na 13. seji sprejel novo vsebinsko zasnovo glasila.

Veliko bi še lahko napisala našim bralcem, pa raje končajva, da ne bo spet kakšnih pripomb.

Tega najinega razgovora ne morem končati, ne da bi ti zaželel uspešno delo tudi v bodoče, saj boš kmalu praznoval 25-letnico, in da bi tako kot druge obiskal vsake 14 dni tudi mene, saj poznaš moj naslov. Zelo ti bom hvaležen.

Zahvaljujem se vsem, ki so sodelovali z nama in pripomogli k tvojemu rednemu izhajanju in seznanjanju bralcev o dogodkih doma in od drugod.

Urednik.

Prometna varnost v občini Celje

Vsakoletni obračun dela Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Celje daje vrsto zanimivih ugotovitev.

Osnovno področje dejavnosti SVETA je predvsem vzgoja predšolske, osnovnošolske in srednješolske mladine ter vzgoja odraslih. Poleg vzgoje je delo SVETA programsko usmerjeno tudi na proučevanje in ugotavljanje cestno-prometne problematike občine Celje.

Iz splošnih ugotovitev sledi, da so rezultati dela z mladino zelo dobri, z izjemo srednjih šol. Zaskrbljujoče je zlasti zaradi tega, ker kar v 100 oddelkih s 3000 učenci ni bilo načrtnega pouka prometne vzgoje. Tak odnos prometne vzgoje v srednjih šolah je nesprejemljiv, še posebno zaradi tega, ker je med kršitelji cestno-prometnih predpisov veliko število srednješolske mladine.

Tudi vzgoja odraslih v preteklem letu ni bila zadovoljiva. Tako v delovnih organizacijah kot v krajevnih skupnostih premalo skrbijo za varnost svojih delavcev oziroma krajanov. Podatki iz 26 anketiranih delovnih organizacij kažejo, da je bilo na poti na delo ali z dela v prometnih nesrečah poškodovanih 118 delavcev. Poškodovani so bili v bolniškem staležu 3.474 dni, kar nedvomno predstavlja veliko škodo. To brez dvoma kaže na to, da je tudi v delovnih organizacijah potrebno napraviti več za vzgojo v prometu.

Cestno-prometna problematika kaže celo vrsto perečih, akutnih problemov, ki se vse preveč ponavljajo. Vedno več beležimo primerov, ko neznani storilci iz objestnosti poškodujejo, ali bolje rečeno namerno uničujejo, prometno signalizacijo. Tu bi morali več sodelovati občani kakor tudi vsi odgovorni. S primerno vzgojo,

(Nadaljevanje na 5. strani)

Prometna varnost v občini Celje

(Nadaljevanje s 4. strani)

končno pa tudi z dokaj ostro kaznovalno politiko, bi morali temu napraviti konec.

Zaradi vsesplošne energetske krize se v cestnem prometu pojavlja vedno več kolesarjev in koles s pomožnim motorjem. To nam narekuje takojšnjo ureditev kolesarskih stez in površin, po katerih vozijo kolesarji.

Poseben problem predstavljajo za kolesarje križišča, v katerih zmanjka kolesarske steze.

Energetska kriza v mestu Celje ni bistveno zmanjšala prometa in tudi prometna varnost je še vedno zaskrbljujoča. Takšno stanje prometne varnosti v Celju dokazujejo podatki o prometnih nesrečah.

Primerjalni pregled prometnih nesreč:

	1982	1983
– obravnavane prometne nesreče	238	208
– mrtvi v prometnih nesrečah	12	13
– težje ali laže telesno poškodovani	283	240

Smrtno so se ponesrečili:

– vozniki osebnih vozil	6	4
– sopotniki	–	4
– motoristi	3	2
– kolesarji	–	2
– pešci	–	1

Vzroki prometnih nesreč:

– izsiljevanje prednosti	92	71
– neprimljena hitrost	78	66
– psihofizično stanje voznika (alkohol, utrujenost)	15	12
– nepravilno prehitivanje	10	9
– nepravilna hoja pešcev	7	18
– ostali vzroki	36	32

Največ nesreč je bilo v jutranjih urah, kar dokazuje, da se ljudje še vedno v veliki meri vozijo na delo z lastnimi vozili. Tudi prometna konica, naglica in raztresenost imajo tu svoj delež.

Poškodovanih je bilo največ sopotnikov, sledijo jim pešci, vozniki koles s motorjem in kolesarji. V splošnem je najmanj nesreč tam, kjer je promet tekoč, dobro urejen in nadzorovan.

Se vedno predstavljajo resen problem mladoletniki, ki vozijo motorna kolesa in tudi motorna vozila brez voznškega izpita. Sodniki za prekrške ugotavljajo, da je še vedno največ kaznovanih kršiteljev v cestnem prometu zaradi vožnje pod vplivom alkohola. Tudi voženje skozi rdeči semafor je še vedno preveč, saj je bilo za ta prekršek kaznovanih 277 oseb.

V zadnjem času se povečuje število pešcev, ki ne upoštevajo svetlobne prometne signalizacije v križiščih. S tem povzročajo nevarnost za sebe in druge udeležence v prometu. Da bi dosegli večjo prometno urejenost, je SVET predlagal Skupščini občine Celje naslednje sklepe:

1. V letu 1984 je potrebno odpraviti tehnične pomanjkljivosti na odseku ceste Store – Svetina.

2. Urediti v skladu s predpisi križišče v Štorah na odcepu s cesto na Lipo pri Godcu.

3. Vzdrževalci cest morajo dosledno opravljati nadzor nad cestami, opremo in objekti.

4. V križiščih je potrebno zbrisati stare talne obeležbe in stalno skrbeti za dobro označene prehode za pešce.

5. Glede na povečan promet kolesarjev in koles s pomožnim motorjem je treba pristopiti k urejanju kolesarskih stez.

6. Pospešiti je potrebno ureditev parkirnega prostora za tovorna vozila.

7. Pristopiti je treba urejanju nepreglednosti križišč in zavojev – visoke žive meje, ograje itd., ki zmanjšujejo preglednost.

8. Postajališča, ki so tik pred preходом za pešce, je treba takoj prestaviti za prehod za pešce.

9. Pri izvajanju programa o usposabljanju prebivalstva SLO in DS v krajevnih skupnostih je potrebno vključevati tudi prometno vzgojo.

10. Križišče cest z visečimi semaforji je potrebno preurediti s signalizacijo, ki bo v skladu s predpisi (Gregorčičeva – Kersnikova, Vodnikova – Stanetova).

11. Poostri nadzor nad kršitelji cestno prometnih predpisov, zlasti odloka o ureditvi cestnega prometa v naseljenih krajih.

Pri vseh obravnavanih problematikah lahko marsikaj doprinesemo tudi člani kolektiva Železarne Štore in uspeh ne bo izostal.

Borci so povedali

»Dne 25. aprila 1983 smo borci NOV skupno z vodstvi šol iz Štor, Kampil in Svetine izvedli po šolah kurirsko pošto, že tradicionalno izročilo NOV. Učenci šol so s svojimi mentorji pripravili bogat kulturni program. V govorih je mladina poudarila lik tovariša Tita in njegove neizmernе zasluge, tako med NOB kot tudi po vojni graditvi naše samoupravne skupnosti. Kako prijetno je gledati ta naš mladi rod, učence, kako napeto prisluhnejo, ko se izreče beseda Tito, ko se govori o naši borbi za svobodo!«

To je nekaj misli predsednika Združenja zveze borcev NOV Štore, tovariša Cajhna, na letni konferenci iz njegovega bogatega, jedrnatega, a kritičnega poročila.

Dne 24. februarja letos smo se borke in borci NOV zopet sestali na redni konferenci v Gasilskem domu v Štorah. Prijetno je bilo opazovati te stare, zgubane obraze, sivih las, vendar iskrenih se oči, ko so se medsebojno pozdravljali in stiskali roke. Pričakovali smo kakšnih 60 udeležencev. Tisti dan je bilo pusto zimsko vreme; novo za-

padli sneg in neprevozne ceste so dali slutiti, da mrsikdo ne bo prišel. Pa smo se ušeli; preko 100 nas je bilo. Volja, in to izredna, da se sestanemo, pogovorimo, je bila močnejša kot toplo domače ognjišče. Običajni protokol, pozdrav, izvolitev delovnega predsedstva in tako dalje in poročila tistih, ki aktiv zveze borcev železarskih Štor in okolice, iz Teharij in Svetine vodijo, vse je potekalo po napisanem dnevnem redu.

Izredno zanimiva je bila živahna razprava.

Borci smo ostro obsodili tiste, ki hote zanemarjajo bogata izročila narodnoosvobodilne borbe, ki lagodno uživajo v pretirani administraciji, v neupravičenem bogatenju in neizpolnjevanju danih nalog. Borci se s takim neodgovornim obnašanjem nikakor ne moremo strinjati in tudi zahtevamo, da se krivce ne samo kliče na odgovornost, temveč tudi kaznuje.

Tov. Milko Starc, dipl. ing., je tudi poudaril, da smo večina borcev že šibkega zdravlja in zelo potrebni zdravljenja.

Sekretar občinskega Združenja zveze borcev Celje, tovariš Anton Kritar, je pohvalil delo našega aktiva in izčrpno poročilo predsednika. Poudaril je, da je potrebno revolucionarno tradicijo še aktivneje prenašati na mladi rod in jih

tudi s tem seznanjati. V nadaljevanju je navedel pravice borcev, možnosti zdravljenja, kdo je še lahko član ZB in kakšni so pogoji.

V razpravi je prišlo do spoznanja, da še vedno niso predvidena sredstva za ohranitev spomeniških obeležij iz NOV, prav čudno pa je bilo slišati, da ni denarja niti za cvetje za grobove ob državnih oz. republiških praznikih. Sklep, ki ga je konferenca potrdila, je jasen in odločen. Sredstva za varovanje spomeniških obeležij iz NOV in za skromno cvetje morajo biti zajamčena s strani posameznih krajevnih skupnosti, šole na našem področju pa še prav posebno marljivo skrbijo za spomeniška obeležja.

Zaradi bolezni nekaterih oziroma odselitve tistih, ki vodijo aktiv ZB, so bile predlagane zamenjave in tako je konferenca na predlog navzočih izvolila in potrdila za podpredsednika tovariša Uzmaha in za blagajničarko tovarišico Lenčko Šeliga. Konferenca se je zahvalila dosedanjim članom, ki so zaprosili za zamenjavo, za njihovo delo in trud v aktivu.

Delovno predsedstvo je uspešno vodil tovariš Markovič, v pomoč sta mu bila tovariš Vajdič in tovarišica Mernikova.

VER

Občni zbor štorskih lovcev

18. februarja popoldne so se na Svetini v prenovljenem Vrunčevem domu zbrali skoraj vsi člani Lovske družine Bojansko-Štore na svojo programski volilni konferenci. Pod delovnim predsedstvom tovariša Farčnika so lovci in gostje (tov. Ferdo Haler in Stefan Arzenšek iz železarne, Tajnikar Janez za organizacijo ZB Štore, predstavnik KS Štore ter predstavnik LD Celje) poslušali poročila predsednika, tajnika, blagajnika, gospodarja, lovovodje, kinologa ter disciplinske komisije. Tako iz vseh poročil kot poznejše razprave je bilo razbrati enotno mnenje, da je družina posebej še v zadnjem času (v dveh letih) mnogo naredila, in to pri razvoju gojišč divjadi, lovskih naprav in pri Domu lovcev – Vrunčevem domu, ki ga je Železarna Štore zaupala v upravljanje lovski družini, potem ko je dolga leta sameval in propadal. Najbolje je to potrdil na skupščini predstavnik železarne, inženir Haler, ki je dejal: »Dom je prišel v prave roke in skupno z organizacijo Zveze borcev se bodo lovci trudili, da bo Vrunčev dom ostal obeležje borbe in tradicij, ki se morajo ohraniti. Lovci ogromno prispevajo k varstvu okolja in ravnovesja v naravi«. Tovariš Haler je čestital LD Bojansko-Štore za

vzorno gospodarjenje in povedal, da je v interesu železarne in vse KS, da se takšna smotrna dejavnost nadaljuje.

Zelo dobro ilustrira aktivnost družine poročilo predsednika LD, tovariša Rajnholda Jelena, zato v nadaljevanju povzemam iz njegovega govora nekaj podatkov in misli:

»Lovci se moramo s ponosom ozirati predvsem na zadnji dve leti naše dejavnosti, saj smo opravili precej več dela, kot smo si ga v programu zadali. Seveda se moramo zahvaliti za zaupanje kolektivu Železarne Štore, ki nam je zelo pomagal. Tudi člani krajevne organizacije Zveze borcev so nam pomagali pri realizaciji programa, širjenju naše dejavnosti in področju lovskega gospodarjenja kot tudi družabnega življenja. Le tako je bilo mogoče ustvariti plan gojitve in odstrela, napraviti več gojitvenih naprav, kot smo jih predvidevali v petletnem gospodarskem načrtu ter vlagati v lovišča več, kot je bilo zastavljeno v planskih dokumentih. Tudi družabno življenje doživlja svoj preporod, in to od slovesnosti ob razvitju prapora naprej. Dobro sodelujemo z drugimi LD, posebej še s celjsko družino Gruda...«

(Nadaljevanje na 6. strani)

Predaja listine častnega članstva tov. Halerju

Po poteh XIV. divizije

Stirideset let je minilo od takrat, ko je legendarna XIV. divizija začela pisati zgodovino s krvjo svojih borcev. V čast borcem XIV. divizije smo se tudi letos zbrali v Sedlarjevem, da krenemo na zmagovito pot po Stajerski.

Po krajšem kulturnem programu domačinov je govoril tudi komandant slavnostne XIV. divizije, heroj Tone Vidmar-Luka. – med drugim tudi to, da je Hitler leta 1944 izdal ukaz: »Naredite mi to deželo spet Nemško«. Toda naš človek se ni uklonil nobenemu ukazu; še bolj se je boril, čeprav je vedel, da se hkrati bori tudi proti domačemu izdajalcu, ki je štel okoli 12.000 ljudi. Vse to je prispevalo, da se je vsak naš borec resnično potrudil, da bi osvobodil nedolžno slovensko prebivalstvo.

Nato nam je Tone Vidmar-Luka predal pohodni prapor in rekel, naj povsod povemo, da nas je še 425 živih borcev XIV. divizije. Nato je pohodna kolona krenila na pot proti Bučam, Zečam in Šentvidu, kjer smo zvečer imeli srečanje s krajanji. Miting s krajanji Šentvida je bil zelo lepo pripravljen, saj so se izvajali s recitalom, pesmimi Kajuha in Prešerna spomnili slovenskega kulturnega praznika.

Nakazali so tudi, da gre zahvala tudi borcem XIV. divizije, da se XIV. ZOI odvijajo v miru.

Po nočnem počitku smo v torek imeli vojaško idejno-politično vzgojo pohodnikov. Po kosilu smo krenili na nočni pohod preko Felbmavsa, Bohorja, Zabukovja proti Lisci. Po nekaj urah smo že bili nekje na Bohorju, z mislimi pa daleč nekje v zgodovini. Prenekateri se je spomnil, kako je bilo borcem v tem velikem gozdu, ki jih je pred štirimi desetletji vzel v zavetje pred podivjanim sovražnikom. Bohorski gozd je tamen, a če pogledate mogočne smreke, spoznate, da je še danes tako gostoljuben, saj velike smreke z dolgimi vejami kot z rokami ščitijo smrekice, da jih ne upogne snežni metež.

Nekje na sredini Bohorja smo v daljavi videli na tisoče lučk Sevnice in okoliških mest. Tako zamišljeni smo okoli polnoči pritavali do Zabukovja, kjer smo se ustavili pri gostilni Pajk.

Gospodar nam je velikodušno pripovedoval o slavnostnih dneh XIV. divizije, nakar nam je predal telegram, ki nam ga je poslal OK ZSMS Sevnica in nam želel veliko lepih doživetij in čim manj žuljev.

Ko smo se vsi pohodniki okrepčali, smo formirali pohodno kolono in ob pesmi: »Druže Tito, mi ti se kunemo«, krenili na zadnji del nočnega pohoda proti Lisci, Polani in Henini. Po nekaj urah smo prispeli nekateri veseli, drugi stokajoč od žuljev do Polane.

Tu smo se po že prej določenem redu razdelili po kmetijah, željni počitka. Kmetje so nas velikodušno sprejeli v svoje tople domove in nam ponudili vse razpoložljivi prostor, tako da so lahko nekateri radovedneži celo prespali na krušnih pečeh.

Po zasluženem počitku smo v Henini zajtrkovali in se nato napotili proti Gračnici. Tu so nas čakali pohodniki II. etape. Ob spomeniku Ilije Badovinca, komandanta I. bataljona, smo imeli kulturni program in predajo pohodne prapora II. etapi.

V Gračnici so govorniki proslave spomnili vse prisotne na teške dni pred štirimi desetletji, ko sta na tem mestu izgubila življenje komandant Ilija Badovinec in en otrok. Letos smo bili priča odkritju spomenika štirinajstim otrokom, ki jih je sovražnik brez sramu uporabil za živi zid. Prav v tem delu Gračnice je prišlo do spopada med borci XIV. divizije in okupatorjem. Tu se je odigrala drama, ki je ne bomo in ne smemo pozabiti. Tukaj je sovražnik, sit, spočit, dobro oborožen, večkrat opit, brez sramu uporabil nedolžne slovenske otroke za živi zid.

Spomenik otrokom živega zidu je enostaven, a pove vse, kar se je tistega nesrečnega dne tam zgodilo: štirinajst rožic, od tega jih trinajst stoji, ena pa leži in pomeni otroka, ki je v tem boju izgubil življenje. Na koncu proslave je upodobitelj tega spomenika prejel priznanje, to je bil Rudi Stopar iz Sevnice. Mi pa smo se po predaji prapora razšli z mislijo, da se kaj tako strašnega ne sme nikdar več zgoditi.

Pohodnik I. etape
Šturbej Anton

Občni zbor štorskih lovcev

(Nadaljevanje s 5. strani)

Z udarniškim delom so štorski lovci preuredili notranjost Vrnčevega doma, tako da se je skoraj ne da spoznati. Prijetnejši in toplejši bo sedaj ne le za lovce, temveč za vse ostale obiskovalce, saj bo ostal široko odprt delavec železarne, borec, občanom. Predsednik Jelen ni pozabil za požrtvovalno delo v zadnjem letu poveljati v imenu izvršnega odbora LD nekaterih najzaslužnejših članov: gospodarja doma, tovariša Plahuto, lovodjo, Leopolda Rozmana, pa lovce Cmoka, Tofanta, Doberška (st. in ml.), Mačka, Vodeba, Vravnika in Vizjaka.

LD Bojansko-Store si je na svoji letni skupščini zadala številne naloge v svojem PROGRAMU DELA za leto. Nov izvršni odbor, ki ga bo še naprej vodil dosedanj predsednik Jelen ob pomoči tajnika Zupška in drugih članov, bo storil vse, da bo tudi to leto tako uspešno, kot je bilo lansko. Stojnice, preže, posevki, urejanje doma, sodelovanje z delovnimi organizacijami in družbeno-političnimi organizmi ter družabna srečanja ob Dnevu borcev, akciji NNNP in drugo – to je del nalog iz programa LD Bojansko-Store za leto 1984–1985. 43-

članski kolektiv s povprečno starostjo 45 let, štirimi pripravniki in dvema kandidatoma se je lani sestal na 15 posvetih na Svetini, izvršni odbor pa je imel 22 sklepčnih sestankov. Tudi to je določen pokazatelj aktivnosti. Štorska »zelena bratovščina« s petimi lovskimi čuvaji, enim lovskim tehnikom in enim ocenjevalcem bo torej tudi naprej težila za izobraževanje svojega članstva in informiranje krajanov o svoji dejavnosti. Družina je stopila iz okvira zaprtosti in je na tem, da postane ena najaktivnejših organizacij v štorski in svetinski krajevni skupnosti, kar je na zboru tudi povedal predstavnik KS Store.

Ko so potrdili zaključni račun in finančni načrt za tekoče leto, so štorski lovci na svojem občnem zboru imenovali za svoja častna člana tovariša Halerja in Arzenška. Slednji se je v imenu obeh zahvalil za čast in omenil, da osebnostno ljubi naravo, sprehode in živalstvo v njej, da pa ni strelec... vendar lov ni le streljanje, o čemer se bralec lahko prepriča tudi iz pričujočega članka; je zadnji element dolgotrajne predhodne dejavnosti. Toda o tem kdaj drugič.

Jok

Kramljamo o zdravju

Nepravilna in nezadostna funkcija žvekalnega sistema

Pod pojmom žvekalni sistem razumemo zobovje, žvečne mišice in okostje obraza.

Vsak človeški organizem mora neprestano delovati, da se pravilno razvije in funkcijsko smotrno služi organizmu; tako tudi zobovje oz. žvekalni aparat. Zobovje v ožjem smislu kot tudi žvekalni skelet in mišičje morajo delovati vse od rojstva otroka, da se optimalno razvijejo in ostanejo čim dlje funkcijsko polnovredni. Žal tega pri današnjem civiliziranem človeku ne opažamo vselej. Obratno lahko vsak dan opazimo nepravilno in nezadostno funkcijsko obremenjenost žvekalnega sistema. Zato podlega naše zobovje degeneraciji. Naša hrana se že dolgo oddaljuje od pravilne naravne hrane. Isto je z načinom njenega uživanja. Današnja hrana je premeško kuhana, pojemo zelo malo sveže in trde hrane, ker nam primanjkuje časa, je preslabo prežvečena in premalo premešana s slino. Pogosto jo dobesečno pogoltnemo takšno, kot nam jo servirajo. Takemu nepravilnemu uživanju hrane neizogibno sledi zobna gniloba, neobrabljenost zob, vneta dlesni, zobni kamen, zgodnja majavost zob in bolezen prebavil.

Prvi korak k nepravilni uporabi žvekalnega sistema je hranjenje dojenčka po steklenici. Dojenček, ki ga mati doji, je deležen toplega stika z materjo, ki ga čustveno pomirja, mu daje občutek varnosti, hkrati pa pri sesanju pravilno uporablja ves žvekalni sistem in ga pravilno razvija. Ob sesanju ne požira zraka, se utruji in po sesanju mirno zaspi. Obratno pa pitje po steklenici dojenčka ne pomirja. Če priteka skozi veliko odprtino v cuclju dojenčku preveč hrane

v usta, mora kmalu prenehati piti, da dobi potreben zrak za dihanje. Pri naglej dotoku hrane je prisiljen zrak tudi požirati. Zato po pitju bruha in pogostokrat nastanejo prebavne motnje in celo bolezni. Ze v tem začetnem obdobju otrokovega življenja zaradi nepravilne prehrane nastanejo pogoji za razvoj ortodontskih anomalij – nepravilno postavljenih zob, pretesnih zobnih lokov, itd. Mamice to opisujejo: »Nekam čudno mu rastejo zobje«, ali »Ima prevelike zobe«, itd.

Tudi od prehrane predšolskega in kasneje šolskega otroka je odvisen nadaljnji razvoj žvekalnega sistema. Mlečno in stalno zobovje mora biti vsestransko zaposleno, da bo zadostilo nalogam. Na jedilniku otroka naj bo veliko sveže hrane, da dobi otrok poleg osnovnih sestavin še dovolj vitaminov in anorganskih soli, ki so potrebne za pravi razvoj zoba, hkrati pa dovolj trda, da otrok žvekalni aparat dovolj zaposli. Tako se krepijo žvekalne mišice in razvijajo obrazne kosti. Otroci, ki se tako hranijo, imajo pravilno razvite čeljusti, vsak zob najde svoj prostor v zobnem loku, obratno pa opažamo pri otrocih, ki so hitri jedci in uživajo le mehko, kuhano hrano, številne nepravilnosti in nositi morajo ortodontske aparate, s katerimi jim je treba umetno razširiti čeljusti, pogosto pa tudi odstraniti zdrav stalen zob, da omogočimo pravilno postavitev zob.

Zaključila bi z nasvetom: mamice, potrudite se, dojte dojenčka vsaj do 6. meseca starosti; kasneje, ko imajo otroci mlečne zobe, naj te uporabljajo, jedo naj počasi, grizenje naj bo temeljito, uživajo naj veliko sadja, predvsem jabolk, sveže zelenjave – korenja, mlečnih izdelkov in čim manj sladkarij!

dr. Cvikel Vilma

Rada plešem

Ples je izražanje z ritmičnimi gibi, ki se je razvilo v izrazno umetniško obliko. Plesni gibi pa imajo simboličen pomen. Plesalec, zlit v eno z neprekinjeno gibalno obliko, ki jo ustvarja, postane skupaj z njo simbol. Plesalec z gibom izraža čustva in občutke: radost, žalost, strah, ljubezen.

Ze deveto leto sodelujem pri plesni skupini v Celju. Nekaj let nas je vodil koreograf Damir Zlatar Frey, sedaj pa nas vodi Gordana Stefanović-Goga. V začetku smo imeli precej težav, ker nismo imeli lastnih prostorov, zato smo se selili iz telovadnice v telovadnico. Nekaj časa smo vadili v mladinskem klubu, sedaj pa imamo svoj prostor v hali Golovec.

Vsa leta sem redno obiskovala vaje. Pripravili smo več baletnih predstav. Za vsak nastop je bilo potrebno ogromno vaj. Marsikdaj bi se raje igrala na dvorišču s prijatelji, a sem morala k baletu.

Posebno letos, ko smo pripravljali celovečerno baletno predstavo v koreografiji Zlatarja Freya Kam gre nebo spat, smo vadili skoraj vsak dan. Se posebno ob nedeljah mi je bilo večkrat težko, ker zaradi vaj nisem mogla k stari mami, pa tudi operni predstavi, ki so si jo ogledali sošolci v Ljubljani, sem se morala odpovedati.

Zadnjih štirindvajset dni smo vadili neprestano in vaje so bile zelo naporene. Domov sem prihajala zelo utrujena; ko maj sem čakala, da sem lahko legla. Tudi mamici nisem mogla pomagati pri

delu. Ko sem prišla iz šole, sem brž vzela v roke zvezke in spet k baletu.

Pred samim nastopom sem imela malo treme, ki pa je hitro minila, ko se je dvignil zastor. Predala sem se ritmu gibanja in pozabila na občinstvo. Ob koncu predstave so nam navdušeno ploskali in pozneje čestitali k uspehu. Bila sem srečna in vsi napor in odpočevanja so bili v trenutku pozabljeni. Sto predstav smo z uspehom gostovali še v Cankarjevem domu v Ljubljani in Novem Sadu. Lepo je tudi, ker s plesno skupino potujemo in tako spoznavamo nove kraje in ljudi.

Kljub vsem naporom rada plešem in nastopam, zato tudi vztrajam že toliko časa pri baletu.

Janja Judež, 8.a

— — —

General Rudolf Maister se je rodil 29. marca 1874 v Kamniku. Neposredno pred kapitulacijo Avstrije je v Mariboru in Celju ustanovil slovenske vojaške polke, prevzel vojaško oblast v Mariboru ter razorožil avstrijsko zaščitno stražo na Stajerskem. S slovenskimi četami je nato osvobodil del Koroške, zaradi premajhnosti števila borcev pa ni mogel uresničiti svoje zamisli, da osvobodi vso Koroško. Rudolf Maister je bil tudi pesnik. Pod psevdonimom Vojanov je sodeloval v ljubljanskem zvonu in Slovanu, za Slovenski narod pa je pisal feljtone. Umrli je 26. 7. 1934 v Uncu pri Rakeku.

R. U.

Memorial Jožija Holcingerja

Že v decembru lani smo člani aktiva Laška vas na svojem delovnem sestanku sestavili plan za leto 1984. V prvi vrsti je bil planiran Memorial Jožija Holcingerja, našega mladega smučarja, ki je preminul v najlepših letih svojega življenja. Dogovorili smo se, da izpeljemo omenjeni memorial ob prvih ugodnih snežnih razmerah. Zato smo se člani odbora s pomočjo nekaterih ostalih članov takoj po prvih centimetrih zapadlega snega odpravili na kondicijski trening, teptanja snega od vznožja smučišča do vrha in tako vsak dan popoldan po trikrat, štirikrat. Bolj ko se je teden bližal koncu, bolj se je bližal 14. januar, ko smo imeli s plakati objavljen dan tekmovanja v veleslalomu. Vsak dan smo se imeli kaj več za pogovoriti, treba je bilo določiti kdo bo kaj delal in s tem dogovorom smo zelo lepo uspeli. V soboto se je pri izpeljavi tega tekmovanja pokazalo, da smo vsi člani pristopili k delu zelo resno in se vsi skupaj trudili, da bi bilo vzdušje tekmovalcev in gledalcev najboljše. V soboto je bilo prekrasno sončno jutro in cel dopoldan. Težko je opisati veselje ob dnevu, če gledaš s strani prireditelja, ko se prijavljajo prve tekmovalke in tekmovalci, posebej najmlajši; nepopisna je slika v lepem sončnem odsevu vseh različnih barv in živ žava najmlajših, ki si med seboj že napovedujejo zmago.

Po žrebanju startnih števil se je po nekaj pozdravnih besedah predsednika Draga in enominutnem molku v čast Jožija tekmovanje pričelo ob 10. uri dopoldan. Proga je bila zelo dobro pripravljena, tako da tekmovalci niso imeli težav. Prav tako ni bilo pripomb na postavljeno progo, tekma se je odvijala v čudovitem vzdušju, čeprav je bila to prva tekma v KS Store. Kot predstavnik našega matičnega društva in predsednik TVD Partizana se je tekmovanja udeležil tov. Kaluža Ladi, ki je na koncu

izrazil željo, da bi izvedli odprto prvenstvo v KS Store za najmlajše (do 15 let). Upamo, da tudi v tej prireditvi ne bomo klonili, seveda če bodo snežne razmere v redu.

REZULTATI:

Pionirji do 9 let

1. mesto Štor Peter
2. mesto Godec Patrik
3. mesto Renčelj Gorazd

Pionirji nad 9 let

1. mesto Kresnik Rudi
2. mesto Bobek Aleš
3. mesto Kelenc Peter

Pionirke nad 9 let

1. mesto Štor Brona
2. mesto Stojan Bernarda
3. mesto Sivka Bojana

Mladinke od 15–18 let

1. mesto Sivka Breda

Mladinci 15–18 let

1. mesto Vodovnik Marcel
2. mesto Štor Iztok
3. mesto Markl Darko

Člani nad 18 let, za pokal

1. mesto Grajzl Dani – osvojil drugič pokal
2. mesto Kranjc Vinko
3. mesto Vrhovšek Zdravko

Članice nad 18 let

1. mesto Obrez Nada
2. mesto Čanžek Marjana
3. mesto Suhl Vera

Skupaj je nastopilo 70 tekmovalcev. Največje priznanje za člane aktiva kot organizatorje je seveda tekma brez poškodb. Želimo si v bodoče še več obiska, pri gledalcih in pri tekmovalcih. Vsem skupaj se lepo zahvaljujemo za sodelovanje.

Drago Sivka

Kaj mi pomeni glasba?

Največkrat sedim takole doma ob radiu in vrtim kanale tako dolgo, dokler ne najdem glasbe, ki mi je všeč. Zgodi pa se, da moram radio utišati ali pa ga celo ugasniti. Za prazen nič se povrh vsega še spremo, saj hoče vsak glasbo po svojem okusu. Če zmagam ali ne, vseeno me peče vest, da je glasba povzročila spor. Mar ne služi vsem ljudem za enake namene. Mar ni nastala zato, da bi človeka spremljala pri njegovih vsakdanjih opravilih in ga zabavala, a zdaj ne služi za razvedrilo? Začevala pa je postajala nujna spremljevalka v življenju. Spremljaš jo lahko po radiu, televiziji in še od kod. Večkrat pa si tudi sam zapoješ ali zaigraš, da si popestriš dolgočasne ure. Ampak se sploh še zgo-di kdaj, da si sam zaigraš. Ali ne prižeš raje radia ali pa vržeš ploščo na gramofon. Vsakomur je to bolj priročno, medtem ko je za to, da glasbo sam izvajaš, potrebna naporna pot, marsikatera žrtev, a ob vsem tem te spremlja upanje na uspeh. Vem, kakšna je, saj sem jo občutila in jo bom gotovo še dolgo. Ne bom se zadovoljila s tem, kar znam, ampak bom še naprej trdno vztrajala pri delu.

Z mize vzamem zvezek, in ko ga odpre, mi pred očmi zaplešejo notne glavice, ki skačejo gor in dol, se spodri-

vajo in zadevajo druga ob drugo. Čas se pomakne za nekaj let nazaj in prikaže se mi začetek mojega glasbenega udejstvovanja, ki je najtežji, saj hočeš že prvi dan postati virtuoz na svojem instrumentu. Težko sem se sprijaznila s spoznanjem, da znanje ne prileti izza oblakov, da to ni pravljica, ampak trdo delo, ki zahteva ogromno vaj. Vendar nisem hotela nikogar razočarati, prepričana sem bila, da nekaj zmorem. Nisem obupala ob vsakem podrselaju, ampak sem še več vadila. Trdnost mi je zavarovana v pregovor: Vaja dela mojstra in vanj verjamem še danes.

Ščasoma mi je glasba postala najboljša prijateljica in brez nje si sploh ne znam predstavljati življenja, ki bi bilo sicer dolgočasno in vsakdanje. Kadar jo poslušam, se ob njej sprostim, ko pa si zaigram sama, čutim delček tistega, kar občuti sleherni glasbenik.

Ko sem se z glasbo sploh začela ukvarjati, se niti nisem zavedala, kako bogat je lahko glasbeni svet, le če se znaš vanj vživeti in če znaš glasbo res poslušati. Kmalu pa sem spoznala, da vsaka melodija prinaša nekaj novega v široki svet glasbe, ki me bo vedno znova privlačil.

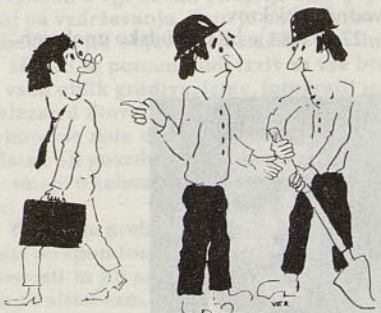
Mojca Zavšek, 8.b

Spomnimo se...

V Moskvi se je začel 2. marca 1919 ustanovni kongres Tretje internacionale. Revolucionarno gibanje v Evropi je v letu 1918 vplivalo na nastanek novega komunističnega delavskega gibanja, katerega vzor je bila proletarska revolucija in diktatura proletariata s Sovjeti kot obliko proletarske oblasti. V večini evropskih držav so nove komunistične partije in leve struje ter skupine odločno zavrgle oportunitizem in šovinizem II. internacionale, ki je med vojno izdala interese delavskega razreda. Na januarskem posvetovanju osmih partij v Moskvi je bilo sklenjeno, da je treba preprečiti njeno obnovo. Tako so se na ustanovnem kongresu zbrali delegati iz 30 držav, ki so 4. marca izglasovali ustanovitev III. internacionale. Kominterni je bila zasnovana kot enotna svetovna komunistična partija s sekcijami v državah. Odnosi med centrom in sekcijami naj bi temeljili na načelu demokratskega centralizma, delovala pa naj bi kot usmerjevalna sila in tako zagotovila hitrejšo zmago proletarskih revolucij in zgraditve diktature proletariata. Z leti je postala zaradi organizacijske strukture popolnoma odvisna od Stalina, ki jo je s čistkami izredno oslabil; najhujši udarec pa ji je prizadel sovjetsko-nemški pakt (1939). Razpuščena je bila maja 1943, saj je postala huda ovira za reševanje različnih vprašanj delavskega gibanja v raznih državah.

Ali veš, da je bila ob koncu leta 1982 v Sloveniji oprema v barvni metalurgiji odpisana z 99 %, v tekstilni industriji 91 %, v proizvodnji obutve in galanterije s 86,6 %, predelavi kovin s 87 % itd? Lani pa je bila oprema v tekstilni industriji in barvni metalurgiji odpisana že v celoti. O tem kako je pri nas pa nič ne pišejo!

Ali veš, da je okrog 2000 raziskovalcev, to je približno 10 % vseh naših znanstvenih delavcev odšlo v tujino? Poleg tega je samo iz enega inštituta, ki ga je ustanovila federacija, nad 20 znanstvenikov prešlo v administracijo – kar za cel manjši inštitut. Saj so pri nas tudi primeri odhajanja strokovnjakov drugam! Ti, kam pa tale gre?

Na osvobojenem ozemlju je bil 12. marca 1944 ustanovljen Denarni zavod Slovenije. Ljudska oblast je hkrati z drugimi dejavnostmi, ki jih je terjala narodnoosvobodilni boj, razvijala tudi finančno-gospodarsko poslovanje, proti koncu vojne pa je načrtno pripravljala ustrezne ukrepe za obdobje po osvoboditvi. Okupator je takoj po zasedbi enostransko določil nove valutne tečaje (100 predvojnih din = 5 nemških mark = 30 italijanskih lir = 10 madžarskih pengő). Z razvrednotenjem dinarja je dezorganiziral bančni sistem v zasedeni Sloveniji in si povsem podredil gospodarske zmogljivosti. Vodstvo osvobodilnega gibanja je skladno z rastjo narodnoosvobodilnih sil razvijalo v okviru gospodarske dejavnosti tudi denarništvo. V štirih letih boja se je sredi nenehnih naporov razvil iz pretežno naturalnega in naturalno-denarnega poslovanja v razvejano denarno poslovanje, katerega osrednji organ je bil Denarni zavod Slovenije pri predsedstvu SNOS, prva in edina svobodna emisijska banka, ki je delovala v Evropi na ozemlju, ki so ga okupirale armade fašističnih držav.

Najpomembnejši slovenski ekspresionistični pesnik in eden največjih slovenskih lirikov sploh **Srečko Kosovel** se je rodil 18. marca 1904 v Sežani. Izšel je iz pesništva slovenske moderne, prešel v ekspresionizem in začel v zadnjem letu življenja pisati konstruktivistične pesmi. S temi pesmimi, ki so izšle šele po drugi svetovni vojni pod skupnim naslovom Integrali, je ustvaril v svojem času najmodernejši tip slovenske poezije ter napovedal sodobno slovensko pesništvo. Kosovelova poezija je po moderni najbolj izvirna in zaokrožen pesniški svet na Slovenskem, ki nosi v sebi izredno pomembne idejne in literarne novosti. Umrl je 27. maja 1926 v Tomaju.

Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije je začela veljati 13. marca 1969. Konvencijo je sprejela generalna skupščina OZN že 21. oktobra 1965.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta

IVANA ROMIHA

se iskreno zahvaljujeta Zvezarni Store in OOS za darovane vence, godbi Zvezarne za igrane žalostinke ter tovarišu Knezu za tolažilne besede ob odprtem grobu.

Zalujoči žena Marija
s hčerko Ivico.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

BLAŽA PLANKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, posebno še govorniku Srečku Gobcu, godbi iz Svetine, OOSZ TOZD livarne strojne litine in sodelavcem za denarno pomoč ter OOS DO za darovana venca.

Zalujoči: žena Marija,
sin Roman,
hčerke z družinami
in ostalo sorodstvo.

Kadrovske vesti

V mesecu februarju 1984 so bile v naši organizaciji združenega dela naslednje kadrovske spremembe:

Novi člani naše delovne organizacije:

Lazič Ruža, NK delavka – komunala; Kragelj Dušan, VS ing. strojništva – Priprava vzdrževanja; Sket Marjan, KV voznik avtomehanik – TT montaža; Dečman Vinko, KV mehanik kmetijskih strojev – TT montaža; Lazič Dragan, KV inst. vodov. in kanal – TT montaža; Ramšak Franc, NK delavec – MO valji; Vodeb Ivan, NK delavec – MO litina; Završek Danijel, NK delavec – MO litina; Janušič Ivan, NK delavec – jeklovlek; Krajnc Rudolf, SS strojni tehnik – jeklovlek; Ferlin Franjo, NK delavec – jeklovlek; Lojen Stanko, KV avtomehanik – jeklovlek; Alič Hajrudin, NK delavec – valjarna I; Malič Miladin, KV inst. vodov. in kanal – valjarna II; Voga Janko, NK delavec – valjarna II; Curri Mujo, NK delavec – valjarna II; Kolakušič Marko, NK delavec – valjarna II; Mrkalj Fikret, NK delavec – valjarna I; Nežić Mirzet, NK delavec – livarna II; Nežić Ekrem, NK delavec – livarna II; Jurše Vladimir, NK delavec – valjarna II; Černež Stanko, SS strojni tehnik – jeklovlek; Tadžić Mesud, NK delavec – valjarna I; Dizdarević Ismet, NK delavec – jeklarna; Obrez Rudolf, KV kmetovalec – el. plavž; Čorđić Refik, PK voznik viličarja – valjarna I; Sanardžić Slavko, NK delavec – valjarna I; Karić Salih, KV elektromehanik – jeklarna; Lesjak Andrej, KV strugar – TT obdelava; Zorko Marjan, NK delavec – valjarna II; Marić Stipo, NK delavec – valjarna II; Mijić Miroslav, NK delavec – livarna II; Mijić Zdravko, NK delavec – livarna II; Mulačić Hasen, NK delavec – transport; Mulačić Senad, NK delavec – transport; Ljubej Miran, KV elektromehanik – TT montaža; Golej Alojz, NK delavec – transport; Radić Stanislav, KV obratni električar – jeklarna; Kajtna Miran, KV strojni mizar – služba spl. zavarovanja; Spolenka Branko, SS maturant pedagoške gimnazije – služba spl. zavarovanja; Vodopivec Janez, VS kmet. inženir – TT kooperacija; Perkić Franc, NK delavec – livarna II; Talundžić Fikret, KV avtomehanik – valjarna I; Jošt Matjaž, VS dipl. ing. elektrotehnike – merilna služba; Šišerica Ilija, NK delavec – livarna II; Sebič Jože, PK voznik viličarja – livarna II; Jernejšek Rudolf, KV strugar – TT obdelava; Jagar Karel, NK delavec – jeklarna; Nasufović Hajrudin, NK delavec – jeklarna; Ferlić Miran, NK delavec – valjarna II.

Iz JLA so se vrnili:

Podkrižnik Miran, KV strugar – MO litina; Fendre Cvetko, VS dipl. ing. elektrotehnike – merilna služba; Merdanić Ismet, KV strojni ključavničar – jeklarna; Somek Dragutin, NK delavec – valjarna II.

Zaradi kršitve delovnih obveznosti so odšli:

Kolar Peter, električar – elektroobrat; Broz Antun, NK delavec – valjarna I; Malus Milan, žerjavovodja – livarna II; Seško Martin, NK delavec – kemijski laboratorij; Kolar Vincenc, NK delavec – MO litina; Debeljak Josip, KV strugar – MO valji; Plahuta Janko, plamenski rezalec – valjarna II; Brković Nenad, NK delavec – valjarna II; Djumić Ratko, NK delavec – valjarna I; Pipinić Jože, vodovodni instalater – livarna II; Krivec Franc, strojni ključavničar – valjarna II; Suljić Hamdija, NK delavec – li-

varna II; Jusić Mirsad, NK delavec – livarna II; Pirš Branko, voznik vsipnega voza – livarna II; Sever Marko, NK delavec – jeklarna.

Sporazumno iz delovne organizacije sta odšla:

Doberšek Ljudmila, kuharica – DPG; Lupšina Franc, žerjavovodja – valjarna II.

Z rednim odpovednim rokom je odšel Černoša Branko, elektrotehnik – el. obrat.

UPOKOJENI

JAVORNIK Marija, rojena 27. 12. 1930, stanujoča Pečovje 29 a, p. Store. V železarni se je zaposlila leta 1950 kot čistilka na transportu. Leta 1963 je bila premeščena v komunalni oddelek kot skupinovodja čistilk. V letu 1980 je bila premeščena v mehanično delavnico kot transportna delavka.

29. 2. 1984 je bila redno predčasno upokojena.

KOLŠEK Jožef, rojen 24. 11. 1935, stanujoč Podpeč nad Marofom 18, p. Planina.

Skupne delovne dobe v železarni je imel preko 20 let. Najprej je opravljal dela in naloge zabijača cevi v livarni II. V istem obratu je opravljal še dela topilca plamenice, livarja in jedrarja.

Zaradi zdravstvenih razlogov je bil leta 1970 premeščen v službo zavarovanja na dela čuvaja poslovnih in proizvodnih objektov.

27. 2. 1984 je bil invalidsko upokojen.

OTOREPEC Jože, rojen 10. 2. 1932, stanujoč Luterje 40, p. Ponikva. Prva njegova zaposlitev v železarni je bila od 1951. do 1952. leta. Po odsluženju vojaš-

kega roka si je ponovno pridobil lastnosti delavca v naši DO kot vozač gredic v valjarni. Leta 1957 je bil premeščen v TOZD transport. Tu je opravljal dela transportnega delavca, posluževalca žerjava in nazadnje posluževalca delovnih strojev in naprav s transportnim embaliranjem.

27. 2. 1984 je bil invalidsko upokojen.

URŠIČ Franc, rojen 1. 2. 1924, stanujoč Sodna vas 15, p. Pristava. Prva njegova zaposlitev je bila v EMO Celje. V letu 1957 si je pridobil lastnosti delavca v naši DO. Skozi vso delovno dobo je delal v TOZD transport kot posluževalac žerjava.

13. 2. 1984 je bil redno upokojen.

KOCMAN Jože, rojen 3. 3. 1927, stanujoč Store 149. V naši delovni organizaciji se je zaposlil leta 1947 kot čistilec litine v livarni. Leta 1957 je bil premeščen v TOZD MO. V tem TOZD je opravljal dela rezkalca, strugarja, ključavničarja, strojnega mehanika, skladiščnika, univerzalnega strugarja, specialna orodjarska dela ter brusilca.

15. 2. 1984 je bil redno upokojen.

KUKOVIČ Anton, rojen 18. 5. 1931, stanujoč Stolpnica 138, p. Store. V železarni je bil zaposlen preko 34 let. Vso delovno dobo je delal v TOZD jeklarna kot rezalec, nato pa opravljal dela žerjavovodje, in to vse do upokojitve.

15. 2. 1984 je bil redno upokojen.

PINTER Jože, rojen 23. 9. 1927, stanujoč Jakob 12, p. Šentjur. Prva njegova zaposlitev v železarni je bila leta 1946. Po odsluženju vojaškega roka si je ponovno pridobil lastnosti delavca v naši DO kot čistilec litine v livarni II. V istem obratu je opravljal še dela žerjavovodje, jedrarja II in ročna jedrarska dela IV. skupine.

15. 2. 1984 je bil redno upokojen.

DROBNE Albina, rojena 11. 2. 1929, stanujoča Loka pri Žusmu 83, p. Loka pri Žusmu je bila upokojena 11. 2. 1984.

KOCMAN Olga, rojena 18. 7. 1928, stanujoča Store 97. V železarni Store je bila zaposlena preko 35 let. Skozi vso delovno dobo je delala v TOZD DPG. Najprej je opravljala dela in naloge kuharice, nato servirke in nazadnje operativnega vođenja delovne skupine.

15. 2. 1984 je bila redno upokojena.

JERŠIČ Cecilija, rojena 22. 11. 1928, stanujoča Store n. h. V naši delovni organizaciji je bila zaposlena preko 22 let. Vso delovno dobo je delala v TOZD DPG kot prodajalka v bifeju, nato servirka in nazadnje je pripravljala hladne jedi, točila pijače in prodajala.

17. 2. 1984 je bila redno upokojena.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem predsedniku sindikata TOZD Energetika tov. Ojsteršku Andreju, ki me je v času moje bolezn obiskal na domu in prinesel darilo.

Vsem sodelavcem in OOZS TOZD Energetika, kakor tudi celotnemu kolektivu Železarna Store, želim srečno, zdravlja in mnogo uspeha pri delu v letu 1984.

Vaš sodelavec
Jurkovič Jože

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se sodelavcem Mehanične delavnice in osnovni organizaciji sindikata TOZD vzdrževanje iskreno zahvaljujem za pozornost in spominsko darilo. Hkrati se najlepše zahvaljujem za povabilo na prijetno preživeti družbeni večer vzdrževalcev. Vsem želim obilo zdravja in uspešno delo!

Karel Zeme

STORSKI ŽELEZAR – Glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA STORE – Izhaja dvakrat mesečno – Uredniški odbor: Gradišnik Frido, Tomažin Anica, Knez Peter, dipl. ing. Kavka Franc, Renčelj Vlado, Kocman Vojko, Zelič Franc, ing. Verbič Stane – odgovorni in glavni urednik: Kavka Franc, pomočnik urednika: Uršič Rudi. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 20. 2. 1974) – Tisk: AERO Celje – TOZD grafika – Rokopisov ne vračamo.